Оңтүстік Қазақстан облысы Сайрам ауданы

Қарасу ауылы

№ 83А.Байтұрсынов атындағы

жалпы орта мектебі

Тарих және құқық пәні мұғалімі:

Игенбаева Динара Мараткызы

“Дарабоз-2015” тарихи танымдық сайыс

Білімдіден шығады алғыр шешен,
Шешендікпен болған ғой барлық көсем.
Сайра шәкірт, суырып шарықташы,
Қалмасын бұл сайыста сенің есең.

КЕЗЕҢДЕР

“Сәлем-сөздің анасы” Таныстыру

“Көкпар” сұрақтары

Терминдерге анықтама

“Тұлғаны таны”

Мақал-сөздің мәйегі

Сандар сөйлейді

“Тұңғыштар” ойыны

“Сәлем-сөздің анасы”

Таныстыру.

“Көкпар”

І- топтың сұрақтары

1.1837-1847 жж. болған ұлт-азаттық көтеріліс жетекшісі?
Жауабы:К.Қасымұлы.
2.Абылай хан қай жылдары хандық билік атқарды?
Жауабы:1771-1781ж.
3.1916 ж. ұлт-азаттық көтеріліс кезінде Торғай уезінің ханы болып сайланған кім?
Жауабы: Ә.Жанбосынов.
4. Махамбет пен Исатайдың туған жері?
Жауабы:Батыс Қазақстан облысы
5.1822 ж. «Сібір қырғыздары Жарғысының» авторы
Жауабы:М.МСперанский

І- топтың сұрақтары

6. «Алаш» партиясы қашан құрылды?
Жауабы:1917ж.
7.Сырым Датұлы бастаған Кіші жүз қазақтарының көтерілісі қай жылдары болды?
Жауабы:1783-1797ж.
8.А.Құнанбайұлы 1900 жылы статистикалық комитеттің басылымында жариялаған еңбегін атаңыз.
Жауабы: "Орта жүз қазақ ордасы руларының шығу тарихы туралы жазбалар".
9.Алашорданы тарату туралы шешім қай жылы қабылданды?
Жауабы:1920жылы.
10.1931-1933 жылдары республиканың неше адамы аштықтан қырылды?
Жауабы: 6,2 млн.тұрғынның 2,1 млн-ы.
.

II- топтың сұрақтары

1.1917 жылы қыркүйекте құрылған тұңғыш мұсылман партиясын ата.
Жауабы: Түркістан федералистер партиясы.
2.Амангелді Имановтың сенімді серігі,атақты мерген кім?
Жауабы:Кейкі батыр.
3.Сібір қазақтарының ережесі бойынша болысқа кіретін ауыл саны.
Жауабы: 10-12 ауыл.
4.Е.Пугачев көтерілісі болған жылдар.
Жауабы: 1773-1775ж.
5.1916 жылы Торғайдағы көтерілісшілерді кім қару-жарақпен қамтамасыз етіп отырды?
Жауабы: Ә.жангелдин.

.

II- топтың сұрақтары

6. "Қазақ" газеті қай жылы жабылды?
Жауабы:1918 ж. наурызда.
7.ҚазАКСР тұңғыш астанасы.
Жауабы: Орынбор қаласы.
8.Түркістан-Сібір теміржолында еңбек еткен адамдар саны.
Жауабы:100 мың адам.
9.1886 ж. 2 маусымда қандай ереже бекітілді?
Жауабы: "Түркістан өлкесін басқару және онда жер-салық өзгерістерін енгізу туралы" ереже.
10.1881 жылдан 1884 жылға дейін Жетісу жеріне неше ұйғыр қоныс аударды?
Жауабы:45 мыңнан астам.

.

III- топтың сұрақтары

1. 1865 жылы Ш.Уалиханов Қытайдағы дүнгендер көтерілісі туралы ақырғы еңбегі қай газетте жарияланды?
Жауабы: “Русский инвалид” газеті.
2.Жанқожа батыр қай жылы Хиуа бекінісін құлатты?
Жауабы: 1843ж.
3.М.Дулатұлы 1909 жылы шығарған өлеңдер жинағы қалай аталады?
Жауабы: “Оян қазақ!”
4.1918 жылғы наурыз айының ішінде қай жерде Кеңес өкіметі толық орнады?
Жауабы:Жетісу облысында.
5.Қай жылы Кеңес үкіметі РКФСР құрамында “Қырғыз (Қазақ) Автономиялы Кеңестік Социалистік Республикасын құру туралы” Декрет шығарды?
Жауабы:1920 жылы 20 тамызда.
.

III- топтың сұрақтары

6.Ауыл неше шаңырақтан тұрған? ҚҚ
Жауабы:50-70.
7.1841 жылы Кенесарының қолы қайда аттанды?
Жауабы: Ташкентке.
8.М.Өтемісұлы өмір сүрген жылдар.
Жауабы: 1804-1846ж.
9. “Орынбор қазақтарын басқару туралы” ереже бекітілген жыл.
Жауабы:1840ж.
10.1881 жылдан 1884 жылға дейін Жетісу жеріне неше дүнген қоныс аударды?
Жауабы:5 мыңдай дүнген.
.

IV- топтың сұрақтары

1. Қай жылдары Қазақстанда Шетелдік интервенция мен Азамат соғысы болды?
Жауабы:1918-1920 ж.
2.1927 жылдан не салына бастады?
Жауабы: Түркістан-Сібір теміржол магистралі.
3.1812 ж.шілденің 6-сы күні Ресей мемлекетіне соғыс қаупі төніп келе жатқандығы туралы манифест-үндеуді кім жариялады?
Жауабы: I Александр.
4. “Сырдария мен Жетісу облыстарын басқару туралы уақытша ереже”қашан қабылданды?
Жауабы:1867 ж.11 шілде.
5.Қазақстанда жәрмеңкенің басты дамыған өңірі.
Жауабы: Ақмола облысы.

.

IV- топтың сұрақтары

6. 1812 жылғы 27 шілдеде Малаево Болото және Левия деревнялары түбінде болған ұрыстарда айрықша көзге түскен қазақ жауынгерлері.
Жауабы: Мұрат Құлшоранұлы.Еріш Азаматұлы.
7.Ұжымдастырудан бұрын және кейінгі мал саны қанша?
Жауабы: Бұрын: 40,5 млн. 1933 ж. 1 қаңтарда: 4,5 млн.
8.Неше адам “ЛББ” (Лагерьлер бас басқармасы) азабынан өтті?
Жауабы: 101 мың қазақстандықтар.
9.1924 жылы қандай қоғам ұйымдастырылды?
Жауабы: “Сауатсыздықты жою”.
10.Верный бекінісі қай жылы салынды?
Жауабы: 1854ж.

.

Терминдерге анықтама

Демобилизация

Ж. Әскери қызметкерлерді міндетті қызметтен босату не отставкаға,резервке шығару.

Либерализм

Ж:Демократиялық еркіндік және кәсіпкерлікті жақтайтындарды ббіріктіретін идеологиялық және саяси ағым.

Терминдерге анықтама

Реабилитация

Ж. Тағылған айыпты жоққа шығару, сот арқылы ақтап, заңды құқығын қайтару.

Репрессия

Ж:Мемлекеттік органдар қолданатын жазалау шарасы.

Терминдерге анықтама

Интервенция

Ж. Бір немесе бірнеше елдің басқа бір елдің ішкі істеріне зорлықпен қол сұғуы.

Ликвидация

Ж:Белгілі бір ұйымның жұмысын тоқтатуы, жойылуы.

Терминдерге анықтама

Радикализм

Ж.Терең,батыл шаралар қолдану әрекеті.Мәмілеге келмейтін саяси ұйымдар тобы.

Декларация

Ж:Мемлекеттер, үкіметтер,партиялар,ұйымдар атынан жасалатын мәлімдеме;негізгі ұстанымдарды ресми түрде жариялау.

“Тұлғаны таны”

Әр топқа 3 тұлға жасырылады.

Бұрын кадет партиясы Орталық комитетінің мүшесі болған. Сталиндік жазалаудың құрбаны болған «Алаш» партиясының негізін қалаушы автономиялық қазақ үкіметінің басшысы Айқап, Қазақ, газеттеріне мақалалар жазып тұрған тарихи тұлғаны атаңыз.

Алихан Бөкейханов.

Қазақстаннан шыққан тұңғыш саяхатшы. Шығыс Түркістанды Орта Азияны зерттеген ойшыл, қаламгер ғалым. 1853ж оқуды бітіріп, офицерлік атағын алып, Батыс Сібір генерал губернаторы Төтенше тапсырмалар орындайтын офицер қызметін атқарды. 1856ж Ыстықкөлдің топографиялық суретін түсірген тарихи тұлға кім?

Шоқан Уалиханов.

Қазіргі Алматы облысы,Жамбыл ауданына қарасты Қаракәстек деген жерде дүниеге келген.Тапқыр, тілге жүйрік, 14-15 жасынан-ақ ақындық өнерге машықтана бастады.Қисса-жырларды жаттап,жиын-тойларда айтып жүрді.Бұл кім?

Сүйінбай Аронұлы.

1890ж Қызылорда каласында дүнеге келген. Ташкент гимназиясын, Петербург университетінің заң факультетін бітірген. Ол ағылшын, орыс, француз, поляк тілдерін меңгерген. 1917ж Құрылған Түркістан автаномиясының призиденті болған тарихи тұлғаны атаңыз.

Мұстафа Шоқай..

1802-1878 жылдары өмір сүрген.Семей өңірі, Аягөз маңында дүниеге келген.Ол өзінің азаматтық ой-пікірін батыл білдірген күрескер ақын болды.Бұл кім?

Дулат Бабатайұлы.

Бұл батыр 1791-1838 жылдары өмір сүрген.Жастайынан өзінің тапқырлығымен, қабілетімен көзге түсті.1812 жылы оны Бөкей хан Беріш руының Жайық бөлімінің старшыны етіп тағайындаған.Бұл қай батыр?

Исатай Тайманұлы.

Шын аты-Шая Ицкович 1876 жылы 26 ақпанда Невель қаласында ұсақ буржуазия отбасында дүниеге келген.1896- 1900 жылдары қағаз сататын дүкенде приказчик болып жұмыс атқарды. Басшылық қызметке көтерілген.Бұл кім?

Филипп Исаевич Голощекин..

1807-1867 жылдары өмір сүрген.Қазіргі Ақтөбе облысы, Ойыл ауданында туған.Кедей отбасында өскен,1836-1838 жылдардағы Ішкі ордадағы көтеріліске қатысты.Қозғалыс басылғаннан кейін де Махамбеттен қол үзген жоқ.Ақынды тап

Шернияз Жарылғасұлы..

....Хан Абылай атандың
Дүниеден шықпай мініңіз.
Алтын тақтың үстінде
Үш жүздің басын құрадың деген өлең жолдарының авторы кім?

Бұқар жырау.

1675-1768 жылдары өмір сүрген,ол жас кезінен-ақ ақындар айтысына қатысып,күшін сынап,шеберлігін арттырған.Жырау әрі балуан,әрі батыр ретінде де халыққа танымал болды.Бұл кім?

Ақтамберді жырау.

Туған жері:Торғай облысы,Торғай уезі,Тосын болысы,Сарытүбек қыстағы.Қазіргі Қостанай облысы,Жангелдин ауданы Аққөл ауылында 1873 жылы туылып,1937 жылы қайтыс болған..Аса көрнекті ғалым,ақын,көсемсөзші,ағартушы,қоғам қайраткері.Бұл кім?

Ахмет Байтұрсынұлы.

1846-1945 жылдары өмір сүрген. Ауыз әдебиетінің алыбы, шонжарлардың жемқорлығын мінеп,оларды халық алдында әшкереледі.Ұлы Алғадай Кеңес Одағының батыры атағын алған. Бұл кім?

Жамбыл Жабаев.

“Тұңғыштар” ойыны.
Әр топқа 2 сұрақ қойылады.

Қазақстаннан шыққан тұңғыш саяхатшы. Шығыс Түркістанды Орта Азияны зерттеген ойшыл.

Шоқан Уалиханов

Тұңғыш кәсіби биші.

Шара Жиенқұлова

Тұңғыш “Халық қаһарманы”,Кеңес Одағының батыры.

Сағадат Нұрмағанбетов.

Тұңғыш күйші ана.

Дина Нүрпейісова

Қазақ КСР Ғылым академиясының тұңғыш президенті

Қаныш Сәтбаев.

Тұңғыш әйелдер арасынан “Халық қаһарманы” атанған ұшқыш.

Хиуаз Доспанова

Тұңғыш тарихты тасқа қашап жазған уәзір

Тоныкөк

Қазақтан шыққан тұңғыш ұшқыш.

Тоқтар Әубәкіров

Тұңғыш тарихты тасқа қашап жазған уәзір

Тоныкөк

Қазақтан шыққан тұңғыш ұшқыш.

Тоқтар Әубәкіров

Сандар сөйлейді

Әр топқа 5 дата беріледі.

Мақал- сөздің мәйегі.

Ақыл.Білім.Дос.Ар.Еңбек.Ұлт.Ер тақырыптары бойынша жарысады.

Жоңғар қоңтайшысына: “Біз қазақ деген мал баққан елміз, ешкімге соқтықпай жай жатқан елміз.........” деп айтқан кім?